

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Působení výtvarné výchovy ve volném čase na osobnost dítěte v předškolním věku

Autor práce: Kristýna Linhartová

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Veronika Iňová

Datum: 5. 5. 2017

V úvodu bakalářské práce studentka vysvětluje svoje zaujetí tématem a zároveň popisuje svůj vztah k dané problematice. Vychází přitom ze své osobní zkušenosti s výtvarnou tvorbou a prací s předškolními dětmi ve volném čase, což pro tuto práci považují za nejlepší možnou a relevantní motivaci. Z uvedeného schématu vyplývá také cíl této bakalářské práce, kterým je podle slov autorky „zmapovat a uvést současné teorie vztahující se k výchovně-vzdělávacímu působení volnočasové výtvarné výchovy na děti předškolního věku a vyzdvihnout její pozitivní dopad na osobnost dítěte“.

Vymezený cíl pak autorka podrobně teoreticky rozpracovává v jednotlivých definicích volného času, psychomotorického, emočního a sociálního vývoje dítěte v předškolním věku, stejně jako v kapitole o vývoji kresby v tomto věkově ohraničeném období.

Jazyková a formální stránka práce

Studentka prokazuje dobrou jazykovou úroveň odpovídající požadavkům kladeným na vypracování bakalářských prací. Pravopisné chyby se zde objevují zejména v nesprávné interpunkci a ve smysluplnosti členění větných celků. Překlepy se zde vyskytují jen výjimečně (např. na str. 8 spoluúčasti – spoluúčastí nebo v kap. 5.3 přespává – přispívá), zřídka se zde objevují také nejasné formulace v odborné terminologii (např. v 5. kap. je uvedeno, že se jedná o „diskurz“ do minulosti, ale je míněn patrně „exkurz“). Často se zde vyskytuje poněkud „krkolomný“ slovosled v souvětích vyžadující od čtenáře zvýšenou pozornost na plynulost a souvislost předložených údajů.

Rozsah textu nepatrně přesahuje stanovenou normu pro bakalářskou práci (celkem 41 normostran). Formální stránku práce narušují občas „nedopsané“ odstavce při členění textu „do bloku“, kdy část řádky zcela mizí a objevuje se až na řádce následující. Členění do kapitol a podkapitol je však celkem přehledné a odpovídá sledovanému cíli této práce. Jen snad podkapitolu 4.3.4 obsahující jedinou větu by bylo vhodnější připojit k výše uvedenému a tyto podkapitoly raději vůbec nerozdělovat.

Poznámkový aparát práce je celkově velice problematický, někdy až téměř nepřehledný. Již v první větě první kapitoly autorka „cituje“ charakteristiku volného času francouzského sociologa Dumazediera, ale z grafické úpravy odstavce není zřejmé, zda se jedná o přímou citaci, nebo parafrázi výroku citovaného autora. Ještě závažnější je však skutečnost, že tu zcela chybí průběžný odkaz na citované dílo (autora) onoho výroku. Následuje až odkaz č. 1, který nepřesně odkazuje na elektronický zdroj (z CVVM), ale není zde blíže specifikován (autor, název díla, citovaný odkaz atd.), a podobné je tomu u všech odkazovaných internetových zdrojů. To narušuje celkový dojem a orientaci čtenáře v textu. Nevhodné je také použití zkratky „et al.“ u citovaných kolektivních monografií či sborníků (např. pozn. č. 13). Taktéž u pozn. č. 70 není zřejmé, o jaký druh citace se jedná. V českém abstraktu je uvedeno, že se jedná o diplomovou práci.

Obsahová stránka práce

Autorka v úvodu teoretické části textu zeširoka definuje pojem „volný čas“, a to především z hlediska jeho historického vývoje. V následujících kapitolách popisuje i další zásadní termíny vedené tématem a cílem práce. Cituje přitom z dostatečného množství publikací výhradně českých autorů (s výjimkou Lindstrom, M., *Children's Art*) a odborníků z oboru sociologie, pedagogiky volného času, vývojové psychologie a výtvarné výchovy. Správně zde cílí na část jedné z mnoha definic volného času, kterou popisuje „jako prevenci rizikového chování u dětí a mládeže“, čímž podporuje cílovou tezi o pozitivním vlivu volného času na osobnost dítěte. Ačkoliv jsou jednotlivé citace, a to jak v samotném textu, tak i v poznámkách „pod čarou“, někdy velice problematické (viz výše), studentka prokazuje schopnost jednotlivé zdroje vhodně kombinovat a účinně řadit do smysluplného celku. Některé části jsou však jen taxativním výčtem dané problematiky (např. kap. 3.4, 4.3.2) bez jakéhokoli uvedení do souvislostí a bez komentáře autorky, zřejmě proto působí spíše encyklopedickým dojmem.

Za nejprínosnější část (s ohledem na záměr stati i její celkové vyznění) této bakalářské práce považuji 5. kapitolu, a to zejména její část 5.5 – „Změny v pojetí a cílech výtvarné výchovy“, kde autorka skvěle komparuje dva zcela odlišné přístupy, ve dvou různých dějinných obdobích s praktickou částí práce, kterou následně rozpracovává v 6. kapitole.

V praktické části se autorka zaměřuje na popis cílů a obsahů jednotlivých výukových hodin, které sama jako vyučující pro děti pořádala v rámci své praxe v Domě dětí a mládeže v Jindřichově Hradci. Cíle jsou zde formulovány konkrétně, ale s ne zcela správným použitím aktivních sloves pro jejich klasifikaci (viz např. Bloomova taxonomie výukových cílů).

V závěru je tato práce hodnocena a samotnou autorkou navržena jako vhodný materiál (příručka?) určený pro rodiče dětí v předškolním věku, kteří se rozhodují o vhodnosti výběru zájmového kroužku pro svého potomka. Tuto úlohu by po zásadních úpravách, zejména v citační oblasti, mohl text předložené bakalářské práce opravdu splňovat.

Návrh otázek k obhajobě: 1. Z jakého zdroje získala autorka definici slova „kontemplace“ jakožto „doby pro přemýšlení a reflexi“. Souhlasí s touto definicí termínu? (str. 9)
2. K větě o vývoji lidských kulturních hodnot („Výtvarné umění tak dokazuje mnohem větší odolnost vůči času a vývoji lidských kulturních obzorů než jiné formy myšlení.“) považuje autorka výtvarné umění za „formu myšlení“? Z jakého důvodu?
3. Dokáže opravdu jakékoli výtvarné dílo člověka oslovit či obohatit jeho nitro?

I přes uvedené výhrady, a zejména s přihlédnutím k přínosu praktické části, tuto bakalářskou práci **doporučuji k obhajobě**. Kvůli problematickým citacím a často chybějící souvislosti mezi jednotlivými celky navrhuji hodnocení známkou **velmi dobře**.